

BDS eli sinisen koiran syndrooma

Teksti Jonna Laitinen

Yksi mudien hyväksytyistä väreistä on tuhkanharmaa l. sininen. Monessa koirarodussa siniseen väriin saattaa toisinaan liittyä perinnöllinen karvatupen kehityshäiriö, Sinisen koiran syndrooma, näin myös mudeilla. Myös Blue Dog Syndrome (BDS) tai Color Dilution Alopecia (CDA) nimillä kulkeva sairaus on tietyn tyyppinen karvatupen kehityshäiriö, jonka perimmäinen syy on häiriö melaniinin (väripigmentti) jakautumisesta karvassa ja karvatupessa.

Sinisen koiran syndrooma on useimpien mudien kohdalla enemmän ei-toivottu ”ominaisuus”, kuin varsinainen sairaus, sillä se aiheuttaa useimmiten pelkästään kosmeettista haittaa – osittaista karvanlähtöä ja huonokarvaisuutta, johon ei kuitenkaan yleensä kuulu kutinaa, raapimista tai muita koiran elämänlaatua heikentäviä oireita. Lievät BDS-oireet eivät rajoita koiran elämää tai esimerkiksi sen harrastuskäyttöä. Tyypillisimmillään sinisillä mudeilla huonompi karvapeite rajoittuu korviin, jotka voivat olla osittain tai kokonaan karvattomat tai hennon nukkamaisen karvan peittämät ja koiran karvapeite on muutoin normaali. Harvinaisempaa on, että koiran huonommin karvoittuneet alueet ovat laajemmalle levinneet, tyypillisesti karva voi olla ohentunutta pääläelällä tai raajoissa, joskus myös rungossa. Yleensä koira ei ole kokonaan karvaton, eikä heikko karvapeite edellytä erityistoimenpiteitä tai -hoitoa. Hyvällä ruokavaliolla ja mahdollisesti ravintolisillä (esimerkiksi hyvälaatuisella öljyllä, sinkillä ja biotiinilla) voi olla ihon hyvinvointia ja siten karvan kasvua edesauttava vaikutus, ja ne voivat helpottaa oireita. Sinisen koiran syndroomaan ei ole toistaiseksi hoitoa, eikä se parane, mutta useimmiten oireet ovat kosmeettisia, eivätkä haittaa koira itseään.

Kuva 1 - tyypilliset nukkapeitteiset "nahkakorvat" muutoin normaaliturkkisella mudinartulla

Luovutusikäisestä pikkupennusta on yleensä mahdotonta sanoa tuleeko sille BDS-oireita vai ei. Vain vakavissa tapauksissa jo alle luotuvusikäisellä pennulla on havaittavissa ohentunutta karvapeitettä korvissa tai mahdollisesti pääläella ja raajoissa. Muutoin oireet tyypillisesti alkavat, kun pentuturkki alkaa vaihtua aikuisturkkiin, ja korvat ovat ensimmäinen ja usein myös ainoa paikka, josta karvapeite lähtee ohenemaan. Toisinaan sinisten mudien oireet saattavat olla kausittaisia ja liittyä esimerkiksi vuodenaikaiskiertoon tai hormonitasojen vaihteluun, vaikka tämä ei yleensä olekaan Sinisen koiran syndroomalle tyypillistä. Mikäli oireet selvästi pahenevat hormonitoiminnan myötä, on syytä harkita koiran sterilointia tai kastrointia, sillä se saattaa helpottaa oireita.

Miten BDS vaikuttaa koiraani?

Useimmiten oireet ovat kosmeettisia eli vaikuttavat vain koiran ulkonäköön. Koiralla voi olla osittain tai kokonaan karvattomat korvanlehdet (nk. "paper ears") tai ohentunutta karvapeitettä myös muissa lyhytkarvaisissa kehon osissa, toisinaan myös rungossa. Ohutturkkisiakaan korvia ei yleensä tarvitse suojata sen kummemmin säältä tai ympäristöltä. Tyypillisesti BDS:aan ei kuulu kutinaa tai raapimista, ja jos näitä esiintyy, on syytä pyrkiä selvittämään kutinan varsinainen syy jatkotutkimuksissa. Myös muun värisillä kuin sinisillä mudeilla esiintyy toisinaan iho- ja karvaongelmia, jotka eivät ole väriin kytköksissä, ja näitä ongelmia voi yhtälailla esiintyä sinisillä mudeilla BDS-oireista riippumatta tai niiden ohella.

Koiran harrastuskäyttöön BDS saattaa vaikuttaa näyttelyarvosanaa alentaen. Rotumääritelmässä ei ole otettu suoraan k.o. ominaisuuteen kantaa, mutta mudin normaali karvapeite on kuvailtu kohdassa karvapeite: "Pää ja raajojen etuosa ovat lyhyen, suoran ja sileän karvan peittämät. Muissa osissa karva on kauttaaltaan erittäin laineikasta tai hieman kiharaa, tiheää ja aina kiiltävää, noin 3 - 7 cm pitkää" ja kohdassa virheet todetaan: "Kaikki poikkeamat edellämainituista kohdista luetaan virheiksi suhteutettuna virheen vakavuuteen". Ominaisuus on ei-toivottu, eikä sitä tulisi pitää normaalina, vaikka sitä usein esiintyykin sinisillä mudeilla, sillä suurella osalla sinisistä mudeista on täysin normaali karvapeite, ja niin tulisikin olla.

Useimmissa roduissa, joissa Sinisen koiran syndroomaa esiintyy, jalostukseen ei suositella koiraa, jolla on vakavia BDS-oireita, eikä suositella yhdistettäväksi kahta koiraa, joilla on BDS-oireita. Kokemukseen perustuvan tiedon pohjalta, mudien kohdalla on nähtävissä, että yhdistelmissä, joissa molemmin puolin sukua siniseen väriin liittyy karvattomuutta, on suurempi todennäköisyys, että sinisten pentujen karvapeite ei ole kauttaaltaan normaali. Mitä vakavampia oireet suvussa ovat, sitä todennäköisemmin myös yhdistelmästä syntyvien pentujen oireet eivät rajoitu pelkästään karvattomiin korvalehtiin.

BDS-tutkimus

Bernin yliopiston tutkimusryhmä tekee parhaillaan geenitutkimusta, jonka tavoitteena on löytää Sinisen koiran syndroomaa aiheuttavat geenit eri koiraroduissa. Mikäli geenit löytyvät, voidaan kehittää myös

geenitesti, jolla mahdollisesti voidaan jatkossa seuloa Sinisen koiran syndrooman kantajat sekä ehkäistä ainakin vakavien muotojen esiintyminen.

Tutkimukseen toivotaan verinäytteitä ja ihobiopsioita sekä Sinisen koiran syndrooma-oireita saaneilta koirilta että verrokkiryhmältä - sinisiltä mudeilta, joilla on täysin normaali karvapeite. Verrokkiryhmän koirien tulisi olla vähintään 2-vuotiaita, sillä Sinisen koiran syndrooma-oireet tulevat esiin jo sitä nuoremmilla yksilöillä. Tutkimukseen on vuoden 2010 elokuuhun mennessä osallistunut noin 30 mudia, ja vähintään 10 uutta näytettä tarvitaan ennen kuin jatkotutkimuksiin voidaan ryhtyä.

Tähän saakka tutkimusryhmälle toimitettujen veri- ja ihonäytteiden perusteella näyttää siltä, että sinisillä mudeilla esiintyy varmasti Sinisen koiran syndroomaa (Color Dilution Alopecia) sekä lisäksi muita karvatupen kehityshäiriön muotoja. Lisätutkimuksia varten tarvitaan lisää ihobiopsioita sekä terveistä että eri asteisten karvaongelmien vaivaamista sinisistä mudeista.

BDS-tutkimuksesta lisätietoja Bernin yliopiston tutkimusryhmän kotisivuilta osoitteessa:

http://www.genetics.unibe.ch/content/e2353/e2694/index_eng.html

Hyvin kattava lista BDS-tutkimukseen jo osallistuneista mudeista löytyy osoitteesta:

<http://hopeaketut.blogspot.com/2009/01/lis-nytteit-more-samples.html>

HUOM! Suomen Muidiyhdistys - SUMU ry tukee sinisen koiran syndrooman tutkimusta mudeilla siten, että yhdistys maksaa jäsenilleen puolet tai maksimissaan 20 euroa takaisin verinäytteen oton kustannuksista eläinlääkärin kuittia vastaan. Kun käynte otattamassa verinäytteen eläinlääkärillä, niin lähettäkää eläinlääkärin kuitti ja tilinumeronne rahastonhoitajalle. Kuittia vastaan saatte max 20 euroa takaisin.